

Nieuwsbrief Stichting Groningen-Jabalya

Van de redactie

Voor u ligt de achtentwintigste nieuwsbrief. Centraal staat de blokkade van Gaza die nu vijf jaar bestaat en z'n zesde jaar ingaat. Wat betekent dat voor het onderwijs? Kinderen die om de beurt naar school gaan omdat er niet genoeg klaslokalen zijn, maar er kan niet geïnvesteerd worden omdat UNWRA, de VN organisatie voor Palestijnse vluchtelingen steeds minder geld krijgt van haar donoren als gevolg van de crisis. Zelfs het voedsel programma loopt gevaar. In het verhaal van Lydia de Leeuw een ander nijpend probleem als gevolg van de blokkade: het water. Er is altijd te weinig water en het is bovendien slecht van kwaliteit omdat het niet gezuiverd kan worden. Ons bestuurslid Lejo Siepe was onlangs op bezoek in Jabalya en hij hoorde daar dezelfde verhalen. De gemeente Jabalya heeft geen geld voor het onderhoud van de infrastructuur waardoor de schade die tijdens de Israelische aanval in 2008 werd aangericht nog steeds niet kan worden gerepareerd.

Verder hebben wij de gemeente Groningen voorstellen gedaan voor de besteding van het geld dat nog gereserveerd is voor het jeugdcentrum. Ook nog een berichtje over bisschop Desmond Tutu die een eredoctoraat zal ontvangen van de rijksuniversiteit voor zijn rol in de strijd tegen apartheid maar die ook bekend is om zijn stellingname tegen de Israelische politiek ten opzichte van de Palestijnen. Verder nog een recensie van een boek van Nell Westerlaken over de Palestijnse diaspora en een column van Rick Brouwer over de positie van Hamas in de regio.

Steeds minder hulp voor vluchtelingenkamp Jabalya

Een dubbele ramp: blokkade en crisis

De UNWRA geeft noodhulp aan Palestijnse vluchtelingen in de Gazastrook. Veel vluchtelingen zijn volkomen afhankelijk van de organisatie. De UNRWA zou liever structurele hulp bieden zodat het land kan worden opgebouwd en de situatie zou verbeteren. Helaas verslechteren de omstandigheden alleen maar. De blokkade maakt iedere opbouw namelijk onmogelijk. Israel laat nauwelijks iets door. Daarom pleit de UNRWA er al sinds 2007 voor dat de blokkade wordt opgeheven. De UNRWA bestaat bij gratie van financiering door donorlanden. Nu die donorlanden het financieel moeilijk hebben door crisis, krijgt ook UNWRA veel minder geld binnen. Gevolg: bezuinigingen die ten koste gaan van de allerzwaksten. De organisatie bespaart op de eigen faciliteiten maar ook op medische ondersteuning aan de vluchtelingen, schoolboeken en hulp aan gehandicapten. Zelfs de voedselhulp zou kunnen verdwijnen. Wat dit in de praktijk voor gevolgen heeft, leest u hieronder in het verslag van Uthman Hanin uit Jabalya.

Vluchtelingenkamp Jabalya. Kinderen spelen in een smal stoffig steegje. De kleine huizen leunen tegen elkaar en laten nauwelijks ruimte voor doorgang. Het zijn huizen gevuld met de problemen van het leven. Achter alle muren vindt men leed.

De veertigjarige Umm Ibrahim is moeder van vijf dochters en een zoon. Zij is weduwe sinds haar man tien jaar gele-

den stierf. De opvoeding en opleiding van haar kinderen zijn haar levensdoel. Haar dochters hebben recht op onderwijs, vindt ze. Bittere armoede en ontberingen dwongen haar echter om haar dochter van school te halen, omdat ze de leermiddelen niet meer kan betalen.

Umm Ibrahim klaagt over de economische omstandigheden. Die maken het leven voor haar en haar zes kinderen

Vervolg op pg. 2

Vervolg van pg. 1

elke dag zwaarder: “De situatie in het vluchtelingenkamp is uiterst moeilijk, en het gaat er niet gemakkelijker op worden. Iedere dag is een worsteling. Om kinderen naar school te laten gaan, moet je als ouder steeds meer zelf betalen een aanschaffen, terwijl de hulp van UNRWA afneemt en schaars wordt.”

Jabalya ligt in het noordoosten van de Gazastrook. Het is het grootste vluchtelingenkamp in Gaza. Het is dichtbevolkt met duizenden mensen in kleine huizen. UNWRA heeft er veel scholen.

Umm Ibrahim: “UNRWA hielp mijn kinderen met de schoolbehoeften, zoals schijfpapier, schriften, en de organisatie distribueerde voedsel. Ze waren echt een helpende hand, uitgestrekt naar arme mensen zoals ik en anderen in het kamp. Maar nu is de steun aan leermiddelen minimaal geworden en dreigt helemaal te stoppen.

Haar zoon onderbreekt haar en geeft een voorbeeld: “We moeten nu zelfs het papier betalen waarop onze

examenvragen worden gedrukt. Aan de andere kant stopt de financiële steun. Ook krijgen we geen gratis schooltassen meer, zoals vroeger. Het niveau van de school loopt steeds verder terug. Wie kan zich nu concentreren met wel vijftig leerlingen in één klas?”

De vijftigjarige Naäma Kafarna sluit zich daarbij aan. Zij woont ook in het kamp en is een weduwe met zes dochters. Ze is ontevreden nu het steeds zwaarder wordt om de schoolspullen te bekostigen. De kinderen moeten een schooluniform hebben, zakgeld en nu moeten ze dus ook het drukken van de examenvragen zelf betalen. Kafarna: “UNRWA hielp de studenten vroeger meer dan tegenwoordig. Vroeger ontvingen ouders iedere drie of

vier maand 100 NIS (Nieuwe Israëlische Shekel) voor iedere leerling, als steun voor het grootbrengen van de kinderen.”

Kafarna verwacht dat het de komende tijd in alle opzichten nog erger wordt. Doordat de steun terugloopt verslechtert ook haar sociale positie. Daarnaast loopt de kwaliteit van het hele schoolstelsel terug.

De UNWRA is zelf ook somber over de toekomst. Volgens de hulporganisatie zullen er steeds meer hulpprogramma's voor de Palestijnse vluchtelingen vervallen door geldgebrek. UNWRA helpt Palestijnse vluchtelingen al sinds haar oprichting op 8 december 1949. Toen namen de Verenigde Naties resolutie 302 aan. Daarin werd de hulp aan Palestijnse vluchtelingen geregeld. Die vluchtelingen zijn te vinden in de Gazastrook, op de Westelijke Jordaanoever, en in Libanon, Syrië en Jordanië.

Abu Saleh (57) is leraar Engels. Hij klaagt: “De klassen in de UNWRA-scholen puilen uit. Het aantal leerlingen is tegenwoordig erg groot en het aantal lokalen is te klein om het groeiende aantal leerlingen op te vangen. Daardoor moet UNWRA de school in een tweeploegen-dienst laten draaien, met een

ochtend- en een avondklas.”

Saleh ziet wel manieren om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren: meer schoolgebouwen, minder leerlingen in de klas, afschaffing van de avondklassen, workshops en bijeenkomsten om de communicatie met ouders te verbeteren, betere gezondheidszorg en – ook niet onbelangrijk – controle op het schoonhouden van de toiletten.

.....
“Het niveau van de school loopt steeds verder terug. Wie kan zich nu concentreren met wel vijftig leerlingen in één klas?”

Khalil Al Halabi is Vice-directeur Onderwijs van UNWRA in Jabalya. Hij is de man die de plannen van Abu Saleh zou kunnen uitvoeren. Sterker nog, hij zou het graag willen.

De UNRWA in Gaza in cijfers

1,167,572 geregistreeerde vluchtelingen
8 kampen
243 scholen met **218,048** leerlingen
21 gezondheidscentra

Saleh: "De kinderen van de vluchtelingen kunnen nu tot ongeveer hun vijftiende rekenen op gratis basisonderwijs. Maar er zijn in Jabalya slechts veertig scholen met ongeveer 30.000 leerlingen."

Al Halabi onthulde daarom onlangs een plan voor de bouw van honderd scholen in de Gazastrook. Daarmee zou er een einde komen aan de overbevolking van de klaslokalen. En er zou een eind komen aan het systeem van avond- en ochtendklassen. Leerlingen zouden voortaan allemaal 's morgens naar school moeten gaan. De plannen van Al Halabi lopen echter tegen één groot probleem op: geld.

Al Halabi moet zich tevreden stellen met wat zijn organisatie wel doet: "Voor UNRWA zijn alle leerlingen belangrijk en de organisatie verstrekt hen de dagelijkse levensmiddelen. Aan het begin van ieder leerjaar houden we bovendien een gezondheidsonderzoek, een enquête met vragen over de persoonlijke gezondheid en een grondig medisch onderzoek van dertig minuten. We testen bloed, urine, ontlasting, zicht en gehoor."

Al Halabi wijst er op dat UNRWA overal de financiële steun in contanten heeft opgeschort, omdat de organisatie geldproblemen ondervindt door de financiële crisis.

Geldgebrek van de UNRWA heeft er toe geleid dat de hulp aan de Palestijnen overal veel minder is geworden, niet alleen in Gaza maar ook op de andere plekken waar de vluchtelingen wonen. Er is zelfs een kans dat de noodprogramma van de voedseldistributie moet stoppen. Dat zou een ramp betekenen, niet alleen voor alleenstaande moeders met kinderen zoals Umm Ibrahim en Kafarna. In Gaza is de werkloosheid 70%. Daardoor is een groot aantal gezinnen volledig op de voedselhulp aangewezen. Wat gebeurt er met hen, als de hulp ophoudt?

*Uthman Hanin is lid van het Doha Center for Media Freedom Palestine een journalistencollectief. Op ons verzoek schrijven zij een serie artikelen over de situatie in de Gazastrook. Dit is het derde artikel

***Een rapportage door Uthman Hanin*
inleiding en vertaling: Marco in 't Veldt***

Vijf jaar blokkade van Gaza

Dit jaar bestaat de blokkade van Gaza vijf jaar. In 2006 werden er in Palestina vrije verkiezingen gehouden. Onder andere op aandringen van de VS nam Hamas daaraan deel. Hames won. Kort daarna nam Hamas de macht in de Gazastrook over. Volgens Israel is Hamas echter een terroristische organisatie. In juni 2007 sloten Israel en Egypte de Gazastrook volledig af, over land, lucht en zee. Vrijwel niets of niemand kan er in of uit. Internationale media besteden er weinig aandacht aan. Omdat de blokkade en alles wat met het Israelisch-Palestijnse conflict te maken heeft politiek uiterst gevoelig ligt, lijken de media vooral ieder uitgesproken politiek of menselijk oordeel over de situatie te vermijden. Redacties kiezen er vaak voor om in te gaan op de menselijke ellende die de blokkade tot gevolg heeft zonder zich uit te spreken over het feit dat de blokkade onwettig lijkt volgens het internationaal recht.

Legaal of illegaal?

De meningen lopen uiteen over de vraag of de blokkade legaal is. In september 2011 concludeerde een onderzoekscommissie van de Verenigde Naties in het Palmer Rapport dat de zeeblokkade legaal is, en los moet worden gezien van restricties op transport naar Gaza over land. Over de landblokkade concludeerde Palmer dat ze de reden zijn voor de ondragelijke humanitaire toestand in Gaza.

VN-gedelegeerde Desmond Tutu, hoofd van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties Navi Pillay, het Internationale Rode Kruis en –volgens Richard Falk – de meeste expert op het gebied van internationaal recht, beschouwen de blokkade als illegaal

Ramzu Baroud, Palestine Chronicle

Al meer dan vijf jaar lijden er in Gaza meer dan 1,6 miljoen mensen onder een blokkade die tegen het internationale recht in gaat. Meer dan de helft van die mensen zijn kinderen.

(...) Westerse regeringen liggen niet wakker van het drama dat maar voortduurt. Historisch gezien gebruiken

ze hun verontwaardiging over mensenrechtenschendingen alleen selectief.

Chris Gunness, woordvoerder UNRWA

Het is moeilijk de logica van mensen te begrijpen, die een politiek bedrijven om honderdduizenden mensen opzettelijk zo te verarmen dat ze tot totale wanhoop gedreven worden.

The Independent (Engeland): De toestand in Gaza

Het is moeilijk om aan de conclusie te ontsnappen – hard ontkent door Israel – dat de blokkade aspecten heeft die erg welkom zijn voor Israel. Hamas zorgt er voor – bekennen Israëlsche officieren – dat kleinere facties geen raketten afschieten op Israel. En een scheiding tussen Gaza en de Westbank is een obstakel voor de volledige tweestatenoplossing.

Een Ander Joods Geluid

Meer dan 50 organisaties vragen om de onmiddellijke opheffing van de blokkade Gaza door Israël. Vandaag 14 juni 2012 duurt de blokkade vijf jaar.

Angela Robson wijdt in *The Guardian* een artikel aan het toegenomen geweld tegen vrouwen, als gevolg van de blokkade.

Eman, 23 jr.: "Voor de blokkade, verdiende mijn man goed met werk in Israel. Door de blokkade is dat allemaal gestopt. We kunnen geen werk meer vinden en hebben geen geld en geen eten meer. Mijn man neemt het mij kwalijk. Hij gaat tekeer als een beest. Ik blijf rustig als hij me slaat. Achteraf huilt hij en zegt dat hij me niet zou slaan als hij werk had."

Ship to Gaza (Een Zweedse organisatie, gesteund wordt door schrijver Henning Mankell, die in 2010 deelnam aan de mislukte poging om de blokkade op zee te breken)

Estelle, ons prachtige schip, gaat een sleutelrol spelen in Ship-to-Gaza's nieuwe poging om de blokkade van Gaza te breken. Deze zomer zullen wij en onze Europese partnerorganisaties, een heel nieuw project lanceren. Daarvoor proberen wij voor het einde van augustus honderdduizend euro in te zamelen. (de teller staat rond de 62.000 euro).

Fact Sheet van de Verenigde Naties: Het geïntensiverde blokkade van Gaza gaat zijn zesde jaar in.

Feiten: Gaza is een van de dichtst bevolkte gebieden ter wereld, met 4500 mensen per vierkante kilometer. 34% van de arbeidsbevolking is werkloos. 44% van de inwoners weten niet of ze die dag te eten krijgen en 80% van de bevolking ontvangt steun. In 2011 was het inkomen per inwoners 17% lager dan in 2005, voor de blokkade. In 2011 kon er minder dan 1 vrachtwagenlading de Gazastrook verlaten, dat is minder dan 3% van de gemiddelde export. 35% van Gaza landbouwareaal en 85% van de viswaters zijn geheel of gedeeltelijk onbruikbaar door sancties door Israël. Een ernstig tekort aan brandstof en electriciteit zorgt er voor dat er twaalf uur per dag geen electriciteit is. Iedere dag wordt 90 miljoen liter rioolwater ongefiltreerd in de zee gedumpt. 90% van het water uit Gaza is ongeschikt voor menselijk gebruik, zonder behandeling. 85% van de scholen in Gaza draaien tweekloegendiensten. Sinds 2007 zijn minstens 172 Palestijnse burgers gedood en 318 gewond terwijl ze in de tunnels tussen Gaza en Egypte werkten, terwijl er 2,300 Palestijnen en gedood werden door het Israëlische leger en 7,700 gewond. 27% zijn vrouwen en kinderen.

Le Monde: Crisis in Gaza; vijf jaar blokkade

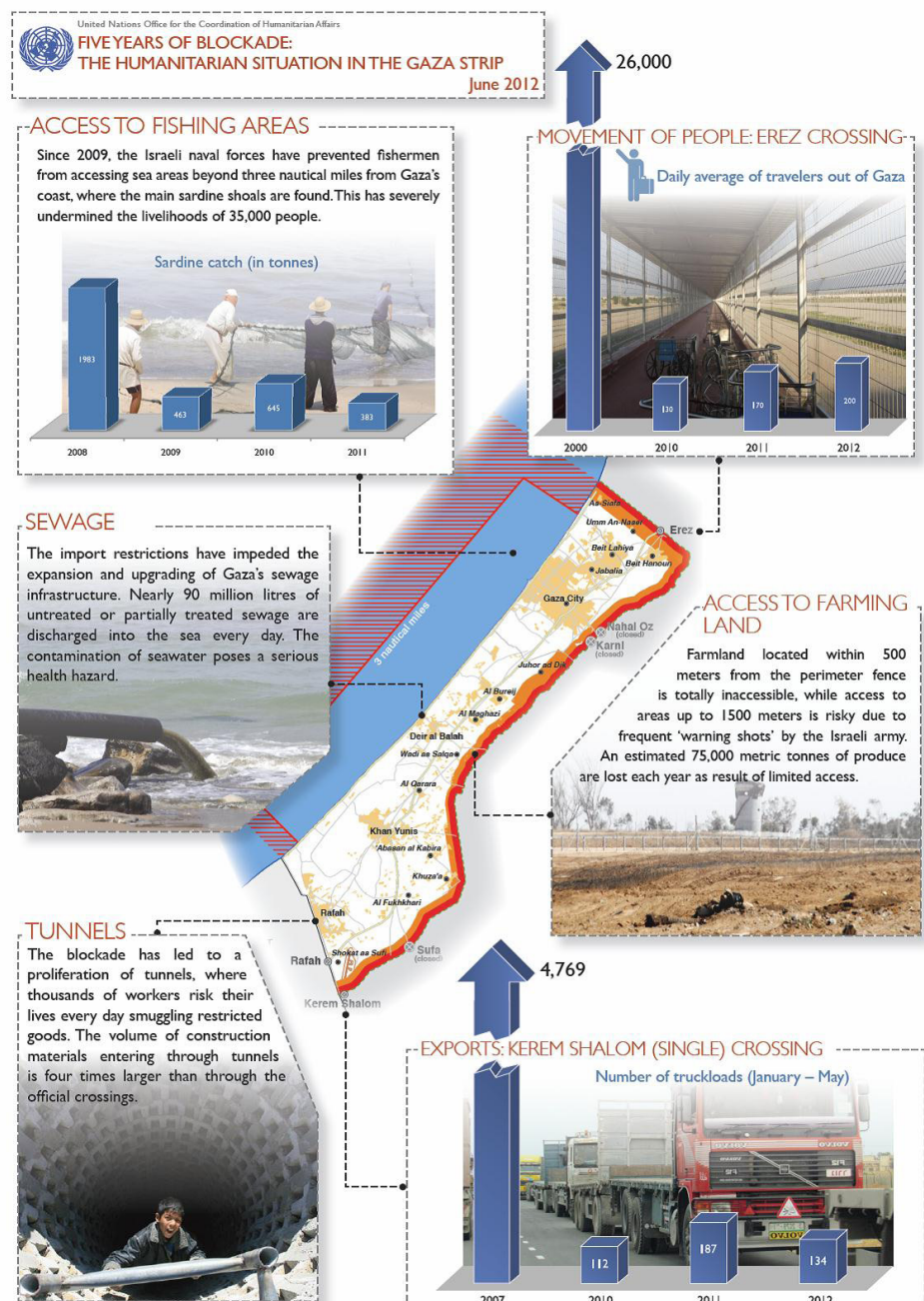
Volgens het Internationale Comité van het Rode Kruis, dat tot opdracht heeft de toepassing van de mensenrechten onpartijdig te garanderen, is de burgerbevolking van Gaza gestraft voor daden

waar ze geen enkele verantwoordelijkheid voor heeft. De sluiting van de grenzen is een collectieve straf die duidelijk ingaat tegen de verplichtingen die het internationale recht oplegt, op het gebied van de mensenrechten

Association of International Development Agencies (AIDA): Vijf jaar in de blokkade: gevangen via land, lucht en zee.

Sinds januari 2009 heeft de Israëlische zeemacht de toegang tot de zee voor Palestijnse vissersboten beperkt tot 3 mijl, waarmee ze van 85 procent van de visgronden rond Gaza zijn afgesneden. In de praktijk wordt de blokkade soms tot slechts 1 mijl beperkt. De belangrijkste visserij – op sardines – is met 90% teruggebracht. Negentig procent van de vissers leeft nu in armoede.

Marco in 't Veldt

“We hopen elkaar in Groningen te kunnen ontmoeten.”

Het was alweer zeven jaar geleden dat bestuursleden van de Stichting Groningen-Jabalya een bezoek brachten aan Gaza stad. Ons kersverse bestuurslid Lejo Siepe bracht i.h.k.v. een training van radiojournalisten in juli van dit jaar een bezoek aan Gaza. Hij greep de gelegenheid aan om ook Jabalya te bezoeken en sprak met Sadi Dabboor, woordvoerder van de gemeente Jabalya.

“Tachtig procent van onze wijkbewoners is werkloos. We zijn afhankelijk van voedselpakketten, afkomstig van een Turkse NGO”. Dabboor wijst mij op de erbarmelijke staat van de huizen: veel is in de oorlog van eind 2008 en begin 2009 door de Israëliërs kapot gemaakt, wegen onherstelbaar vernield. “Bij ons in de wijk vielen 250 doden op een totaal van 1350”. De infrastructuur is drie jaar na de oorlog nog steeds niet hersteld. “De regering onderkent het probleem maar doet niks aan oplossingen”, zegt Dabboor enigszins gelaten. De straten zijn stoffig, electriciteitskabels hangen als spinnenwebben boven de wegen, vuil stapelt zich op als het al niet verwaait. De aanblik van de wijk is chaotisch, mede door het verkeer dat zonder duidelijke regels over de onverharde straten rijdt. “Huisvuil kunnen we niet ophalen, we hebben niet het geschikte materieel. We zetten nu paard en wagen in om de ergste voorraden huisvuil op te halen”.

Jeugdcentrum

In de wijk ligt ook het voormalig jeugdcentrum dat met geld van de stad Groningen is gebouwd in het project Jeugd in Jabalya. Maar de activiteiten in het jeugdcentrum zijn sinds de oorlog met Israël gestaakt. Vanaf 2009 pacht het Nama'a College het pand van de gemeente Jabalya. Het Nama'a College is een hogeschool waar studenten 1000 dollar per jaar moeten betalen om hoger onderwijs te volgen. “We hebben nu 500 studenten”, vertelt vestigingsdirecteur Salah Kestha, ‘en we willen groeien naar 700. Dan moet het gebouw wel worden aangepast met een derde verdieping en een lift”. Het gebouw oogt fris, mede door de fraai ogende tuin, een oase temidden van de verder afbladde puinhopen in de wijk Jabalya. Kestha wijst me de weg in het gebouw: veel leslokalen, een gymlokaal en oefenruimtes waar studenten

bijvoorbeeld machines uit elkaar kunnen halen. Boven de toegang staat : Nama'a College for sciences and technology.

Dabboor vindt het jammer dat het jeugdcentrum niet meer in z'n huidige vorm bestaat. “Veel werkloze jongeren ontmoeten elkaar en ondernemen activiteiten. Nu hangen ze verveeld op straat of zitten in het koffiehuis”.

Hamas

In 2007 koos de bevolking van Gaza tijdens vrije verkiezingen voor Hamas, als reactie op de corruptie en weteloosheid van Fatah. Hamas staat een streng islamitische staat voor. “Wij proberen neutraal te blijven”, zegt Dabboor. “We willen geld voor de wederopbouw”. Maar dat lijkt niet de eerste prioriteit te zijn van Hamas. “Onze burgemeester wil ook internationale organisaties interesseren voor onze wijk”. De wederopbouw wordt door Sadi Dabboor geschat op zo'n anderhalf miljoen dollar. Geld om zaken fundamenteel op te knappen ontbreekt. Door de hernieuwde kennismaking met Stichting Groningen- Jabalya wil de burgemeester samen met Dabboor een tegenbezoek afleggen in Groningen. “We hopen dat het lukt om elkaar in Nederland te ontmoeten”.

Lejo Siepe

Lejo Siepe in gesprek met Salah Kestha

IN DE BAN VAN WATER

Je kunt er niet omheen in de Gazastrook: de watercrisis. Ieder gezin heeft te kampen met een groot tekort aan water voor consumptie en het huishouden. Internationale organisaties zoals de WHO en VN luiden de noodklok over de vervuiling van het water: als er niet snel actie ondernomen wordt, is de verontreiniging van Gaza's grondwater binnen nu en tien jaar onomkeerbaar.

"Totdat ik dit werk deed, was ik mij er niet van bewust hoe ernstig vervuild ons water is en dat ik zelf ook dagelijks verontreinigd water drink," zegt Ghada Snunu, van de organisatie EWASH (Emergency Water And Sanitation Hygiene Group). Ghada vertelt een verhaal waar je van schrikt, een verhaal dat je liever niet hoort. Het komt erop neer dat de Gazastrook langzaam vergiftigd wordt door de vervuiling van het grondwater.

EWASH coördineert de activiteiten van 30 organisaties die waterprojecten draaien in Palestina. "Gaza's waterzuiveringsinstallaties, waterleidingen en riolering zijn al lange tijd toe aan reparaties en uitbreiding. De benodigde bouwmaterialen worden door Israël nauwelijks de Gazastrook binnengelaten. Sinds de zogenaamde versoepeling van de afsluiting in juni 2010, is slechts 20% van de benodigde bouwmaterialen voor zulke projecten doorgelaten", vertelt Ghada. "De onderontwikkeling van het waternetwerk leidt ertoe dat het grondwater verder vervuild en overbelast raakt, het water onvoldoende gezuiverd wordt, en rioolwater in de zee gedumpt wordt. De schaarse watervoorziening wordt verder verergerd door de voortdurende brandstofcrisis in Gaza. Door het tekort aan brandstof kunnen de elektriciteitscentrales onvoldoende stroom opwekken voor een aaneengesloten waterzuivering en watervoorziening."

Water: schaars en giftig

"Ons hele leven wordt beheerst door het water," zegt Abdel Moti Abdallah Abed Rabbo (59), terwijl hij een blik

over zijn tuin in Izzbet Abed Rabbo werpt. Samen met zijn vrouw, vier zoons, dochter en vier kleinkinderen woont hij in het oostelijk deel van Jabaliya.

"We worden zo'n vier uur per dag voorzien van water uit de leiding maar weten nooit wanneer precies; de toevoer volgt geen vast schema. En als de generator van de gemeente niet werkt, is er soms 3 dagen geen nieuw water."

Zodra het water door de leiding stroomt, komt de hele familie in actie. Abdel Moti gaat dat dan de tuin in om de watertanks vol te laten lopen. Dat water pompt hij door naar het huis, ervan uitgaande dat er stroom is. Zo slaat hij op twee plaatsen water op voor de uren dat er geen toevoer is. "Als de watertanks leeg zijn en ik zet de pomp niet af, dan gaat de pomp stuk. Dat gebeurt iedere maand minstens één keer en kost 70 shekel om te laten repareren," vertelt Abdel Moti. Wanneer hij druk in de weer is met de waterslangen, pomp en generator, begint de rest van de familie aan het huishouden. "Soms, als het water 's nachts terugkomt, maak ik de hele familie wakker om zich te douchen, kleren te wassen, de vaat te doen, schoon te maken en alle andere dingen te doen die we uit moesten stellen vanwege het gebrek aan water. We moeten er ook altijd aan denken om flessen met water te vullen en deze in de koelkast te leggen. Want als er geen stroom is, kunnen we geen water oppompen en filteren om van te drinken."

"Ons levensritme wordt bepaald door het water", zegt Abdel Moti geërgerd. "Ik moet de waterleiding in principe constant in de gaten houden. Het is tijdverspilling en ik moet er zelfs regelmatig voor thuisblijven. Dat is voor mij het ergste. Ieder uur moet ik kijken of er water op de leiding zit."

De watertoevoer naar het Abed Rabbo huis is onvoldoende, zeker in de zomer. Dan is het niet eens genoeg om van te drinken. Toch heeft de familie het nog relatief goed vergeleken met de rest van de Gazastrook: "Veertig procent van de bevolking heeft slechts eens in de vier dagen een watertoevoer van tussen de zes en acht uur", aldus Ghada Snunu.

gemeten, maar dat het ongezond is, is zeker. De laatste jaren is mijn tuin van een groen woud veranderd in een dor en droog geheel. Sommige planten groeien zelfs helemaal niet meer in onze tuin, vanwege het vele zout in het water”, zegt Abdel Moti, wijzend naar wat verdorde struiken.

Geen onmogelijke droom

Abdel Moti kijkt voor zich uit: “Volgens mij is mijn droom niet onmogelijk. We hoeven niet op andere landen te lijken. Maar ik wil gewoon kunnen slapen en wakker worden zonder aan water te hoeven denken. En ik wil zonder nadenken water kunnen drinken wanneer ik 's ochtends wakker wordt. Mijn hele leven bestaat

uit water en elektriciteit. Ik wil dat mijn familie kunnen leven in waardigheid, als ieder gewoon mens. Dat is ons recht.”

Lydia de Leeuw

Zij is een criminologe gespecialiseerd in mensenrechten, conflict en state-corporate crime. Zij werkt momenteel bij een mensenrechtenorganisatie in de Gazastrook. Daarnaast schrijft ze als freelancer over de situatie in de Gazastrook o.a voor onze nieuwsbrief. Dit is haar derde bijdrage. Voor haar vorige bijdragen zie www.groningen-jabalya.com

Kijk op www.thirstingforjustice.org om meer te weten te komen over de EWASH campagne die het Palestijnse waterprobleem op de kaart zet.

Om het tekort aan te vullen koopt de familie iedere tien dagen 2,000 liter water van een tankwagen. Dat kost hen 100 shekel per keer. “Daarnaast hebben we regelmatig een technicus nodig die onze waterpomp, generator en leidingen repareert,” zegt Abdel Moti. “Ook moeten we iedere drie maanden onze waterfilter vervangen, want na drie maanden of vier maanden begint het water uit de filter troebel te worden. Een nieuwe filter kost 80 shekel. Water is voor ons een financiële last.”

Noodzakelijk vergif

De vervuiling van Gaza's grondwater wordt niet voldoende opgevangen door de waterzuiveringsprocessen waardoor pesticiden, chemicaliën, chloor, nitraten, en zelfs sporen van rioolwater terug te vinden zijn in het drinkwater.

Onderzoek van de Coastal Municipalities Water Utilities (CMWU) toonde aan dat 26% van de ziekten in Gaza zijn aan water gerelateerd. Deze variëren van chronische leverziekten en nierfalen tot diarree en hepatitis.

Abdel Moti leest rapporten over de watercrisis. “Alle onderzoeken laten zien dat 90% van het water, inclusief het gefilterde water, niet geschikt is om van te drinken. Toch moeten we het wel drinken; we hebben geen andere opties. Dokters zeggen dat steeds meer mensen lijden aan nierstenen. We weten niet precies wat voor stoffen we binnenkrijgen via het water. In Gaza wordt niets goed in de gaten gehouden of

Verzoek aan Gemeente Groningen tot steun aan Naam'a College

Naar aanleiding van het bezoek dat een delegatie van het Nama'a College, bestaande uit de Dean Moueen Alborsh en de directeur externe betrekkingen Salah Keshta, in februari aan Groningen bracht heeft het bestuur van de Stichting Groningen-Jabalya een brief geschreven aan het college van B. & W. van Groningen. In deze brief vragen wij om het bedrag van € 65.000,-, dat nog gereserveerd is voor het project "Jeugd in Jabalya" vrij te maken. In de brief geven we aan dat het zeer onwaarschijnlijk is dat binnen afzienbare tijd in Jabalya een jeugdcentrum zoals oorspronkelijk voorzien van de grond komt. We vragen het gemeentebestuur de € 65.000,- een bestemming te geven die zo veel mogelijk overeenkomt met het oorspronkelijke doel. Omdat het Nama'a College gevestigd is in het gebouw van het voormalig jeugdcentrum en de delegatie tijdens hun bezoek getoond heeft dat het gebouw zeer effectief en nuttig gebruikt wordt stellen wij voor om in overleg een bestemming te vinden die gerelateerd is aan deze HBO-opleiding. De Stichting Groningen-Jabalya wil in overleg met de gemeente een geschikte bestemming vinden en denkt daarbij o.a. aan studiebeurzen voor kansarme jongeren uit Jabalya, zodat ook zij een goede praktijkgerichte opleiding kunnen volgen.

Bert Giskes

Eredoctoraat aartsbisschop Tutu

De Rijksuniversiteit Groningen reikt op 24 september 2012 een eredoctoraat uit aan de Zuid-Afrikaanse geestelijke Desmond Tutu. De aartsbisschop ontvangt het eredoctoraat op voordracht van de faculteit Godgeleerdheid en Godsdienswetenschap vanwege zijn bijzondere optreden als voorzitter van de Waarheids- en Verzoeningscommissie en zijn grote maatschappelijke verdiensten op het gebied van de gezondheidszorg.

Wat de RUG onvermeld laat is dat Desmond Tutu zich de afgelopen tien jaar sterk heeft gemaakt om de Israëlische bezetting van Palestina aan de kaak te stellen. Op basis van zijn eigen waarnemingen tijdens bezoeken aan het gebied trok hij de vergelijking met apartheid zoals die in Zuid-Afrika bestond en verklaarde hij dat wat Israël de Palestijnen aandoet erger is dan wat de zwarte bevolking van Zuid-Afrika moest ondergaan. Omdat de internationale boycot een belangrijke rol speelde om het blanke minderheidsregime van Zuid-Afrika op de knieën te krijgen pleit Tutu keer op keer voor boycot, desinvestering

en sancties ten opzichte van Israël. Eerst op kleine schaal: een culturele en academische boycot, terugtrekken van (kerkelijke) gelden uit investeringen e.d. Maar als dat niet helpt moeten forsere sancties volgen. Mede door zijn ageren komt in Zuid-

Afrika een academische boycot van de grond.

In Nederland wordt er – ook in academische kringen die kristisch zijn t.o.v. het beleid van Israël – nogal badinerend gereageerd op oproepen voor een academische boycot. Misschien kan Tutu hier op 24 september wat ontwikkelingswerk doen?

Bert Giskes

Reizen door de Palestijnse diaspora

Volkskrant-lezers kennen waarschijnlijk Nell Westerlaken (1962): sinds jaar en dag schrijft ze reisverhalen. Dit boek is de weerslag van reizen die ze vanaf 2002 maakte in de door Israël bezette Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook, in Jordanië en Libanon. En ze bezocht Palestijnen in Israël.

Van de 15 hoofdstukken, gaan er drie over Gaza. Mw. Westerlaken doet verslag van veel verhalen van gewone Palestijnen, maar heeft ook gesprekken met vooraanstaande figuren. De broer van de vermoorde sjeik Yassin vertelt over het vroegere leven in Ashkelon – nu in Israël – waar zijn vader boer was. Ze stonden op goede voet met de Joodse burens, hielpen elkaar met planten en oogsten. “Maar in 1948 namen andere Joden, de zionisten, ons land af. We moesten vluchten, ondanks de Egyptische troepen die naar Ashkelon waren gekomen. Er is hard gevochten met de zionisten.. De Britten gaven de Joden waterpompen voor irrigatie, ze gaven hun wapens en uiteindelijk ons land.” Ze heeft ook een lang gesprek met de hoogbejaarde medicus Dr. Haider Abdel-Shafi. Hij geeft zijn mening over de redenen voor de populariteit van Hamas. Een onderdeel ervan is zijn kritiek op Yasser Arafat. “Arafat heeft nooit de democratie geaccepteerd. Hij heeft veel leden van het parlement gewoon overspeeld. In het begin hield hij zelf helemaal geen rekening met ze, in die zin valt ook het parlement wat te verwijten”. Het falende bestuur en het gebrek aan nationale Palestijnse eenheid heeft historische oorzaken meent de dokter. De eerste politieke partijen, in de jaren dertig, werden vaak geleid door hoofden van de belangrijkste families die geen idee hadden van een verenigd leiderschap. “We hebben geen democratische traditie, maar dat mag nooit een excuus zijn.”

De reportages over de Westbank geven veel informatie over de zwaarste periode van de Tweede Intifada. Ramallah was tot op elke straathoek bezet, Nablus leed onder heftige beschietingen, het vluchtelingenkamp in Jenin werd deels met de grond gelijk gemaakt en Bethlehem was een belegerde vesting. Water, telefoon en elektriciteit waren op veel plaatsen afgesloten. In een splinternieuw lutheraans conferentiecentrum, waarvoor vijf jaar gewerkt was om de twee miljoen dollar ervoor bij elkaar te krijgen, werd de Palestijnse pastor zes uur lang onder schot gehouden. Delen van het gebouw werden opgeblazen, ramen ingeslagen en fax- en kopieermachines vernietigd. Hij vroeg de Russischsprekende soldaten waarom ze dit deden. Ze zeiden: “jullie christenen staan aan de kant van de moslims en jullie zullen de prijs betalen. Als je wijs was, zou je dat inzien”. Later diende hij bewijzen in bij het leger dat er voor een

half miljoen dollar schade was geleden. “Maar er was geen compensatie. Er is nooit compensatie”.

Wat het boek completer maakt dan veel andere reisboeken over Palestina zijn natuurlijk de hoofdstukken over Jordanië en Libanon. Ze besteedt aandacht aan de gecompliceerde situatie tussen de grote aantallen Palestijnse vluchtelingen en de beide landen. Net als in het hele boek wordt er veel beschreven aan de hand van de concrete situatie waarin mensen leven. Ik vond het interessant om te lezen hoe het leven van Leila Khaled, vliegtuigkaapster in 1969, er nu uit ziet “in een middenklassewijk in Amman”. Ze denkt dat “de rest van de wereld eindelijk wat meer oog begint te krijgen voor onze standpunten. Dat was nooit gebeurd zonder onze gewapende strijd.” Het hoofdstuk over Libanon heeft als titel: Op de vuilnisbelt van de geschiedenis”. Het maakte mij bedroefd. Nadat de PLO in 1982 uit Libanon in verdreven, bleven de mensen zonder partijfuncties achter. Daarna hebben velen van hen zich in de loop der jaren buiten de kampen gevestigd, in Libanon of het buitenland. Alleen de armsten bleven achter.

Ik vind het een juiste omschrijving op de omslagflap van het boek: “In een serie levendige reportages laat de schrijfster zien hoe persoonlijke herinneringen van verschillende generaties een collectief geheugen vormen van een volk dat zich klemgezet voelt tussen een hardhandige bezetting en een falend leiderschap.” En ik voeg eraan toe: En klemgezet is door de democratieën van Europa die lippendienst bewijzen aan internationaal recht en respect voor mensenrechten, maar hun beleid hier niet op baseren. Er is een lichtpuntje, zegt een rapper: “Waar problemen zijn, is rapmuziek. Dus wat dat betreft kunnen we nog wel even vooruit”.

Conclusie:

Heel veel boek voor weinig geld. Als je ‘t leest kom je er ook achter hoe het nou zit met het paviljoen van meneer Mofid.

Fennie Stavast

Nell Westerlaken, Het paviljoen van meneer Mufid Reportages uit de Palestijnse gebieden
Met een historisch overzicht vanaf 1900, een literatuurlijst (meest Engelse boeken) en
kleurenfoto's De Geus 2007, 464 pag. Gebonden boek met foto-omslag.
Aanbieding De Slegte: 6,99 euro

Hamas in de regio

Sinds een aantal maanden heeft de politieke leiding in Gaza zich gekeerd tegen het regime van Bashar Al-Assad, de oude bondgenoot van Hamas in de strijd tegen Israël. De breuk met het Syrische regime tekent een pragmatische kijk op de recente regionale ontwikkelingen in het Midden Oosten.

De relatie tussen Hamas en Syrië verkoelde vorig jaar al toen de Palestijnen hadden geweigerd om mee te werken aan pro-Assad rallies in de Palestijnse vluchtelingenkampen. De Palestijnse onvrede kwam vooral door het harde optreden van het Syrische leger tegen de Soennitische protestanten. Dit is niet zonder gevolgen gebleven want bij gebrek aan openlijke Palestijnse support voor de Syrische president heeft ook Iran flink gekort op de geldelijke steun aan Hamas.

Inmiddels is Damascus niet meer de standplaats van de Hamas regering in ballingschap. De politieke leiding buiten de Gazastrook, onder leiding van Khaled Meshaal, krijgt nu steun van vooral Qatar en Turkije. Met een nieuw hoofdkwartier in Doha en meer landen die gevoelig zijn voor de Palestijnse zaak, zoals Egypte onder leiding van Mohamed Morsi en Tunesië, groeit de invloed van Hamas in de regio.

Een ongelukkige ontwikkeling is dat de veranderende allianties in het Midden Oosten de verdeeldheid langs sektarische lijnen tussen Sjiieten en Soennieten juist vergroot. Met het wegvallen van Hamas verliest Bashar Al-Assad de enige soennitische steunpilaar waar hij op kon rekenen. Het gevolg van de heroriëntatie is dat Hamas waarschijnlijk ook de steun van Iran en Hezbollah (in Libanon) in toenemende mate zal verliezen, zeker als nieuwe Soennitische investeerders en supporters zich blijven aanbieden.

De politiek leider in de Gazastrook, Ismail Haniyeh, heeft duidelijk gekozen voor samenwerking met de Soennitische Moslimbroeders in omliggende landen. Hamas lijkt er dan ook steeds meer in te slagen om als gesprekspartner serieus genomen te worden. Egypte blijft verreweg de belangrijkste partner vanwege de grensovergang bij Rafah, de enige echte life-line van de Gazastrook.

Rick Brouwer

Ja , ik wil op de hoogte blijven van het Jabalya-project

Naam: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____

Email: _____

**Opsturen aan St. Groningen-Jabalya, Coehoornsingel 87
9711 BR Groningen**

Colofon

Redactie Bert Giskes, Pieter van Niekerken, Marco in 't Veldt.

Met **medewerking** van
Lydia de Leeuw, Fennie Stavast
en Uthman Hanin

Ontwerp en lay-out: Harm van der Veen
en Orion Roos

De stichting is telefonisch te bereiken:

Bert Giskes Tel 050 - 5421370

Postadres:
Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen

Email: **jabalya@hotmail.com**

Internet: **WWW.GRONINGEN-JABALYA.COM**